

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
ÜNİVERSİTE SENATOSU KARARLARI

Toplantı Tarihi : 03.05.1999

Toplantı Sayısı : 248

GÜNDEM :

- 1- Geçen toplantı tutanağı.
- 2- Türkiye Büyük Millet Meclisinde Üniversitelerdeki son gelişmeler hakkında kamuoyu duyurusu.

Toplantıda Bulunanlar :

Prof.Dr. Kemal AÇIKGÖZ
Prof.Dr. N. Sefa KURALAY
Prof.Dr. Hüseyin ALKAN
Prof.Dr. Güzin GÖKMEN
Prof.Dr. Faruk KALKAN
Prof.Dr. Zafer GÖREN
Prof.Dr. Saime ORAL
Prof.Dr. Hakkı ÖNKAL
Prof.Dr. Orhan İÇÖZ
Prof.Dr. Halil KÖSE
Prof.Dr. Emin ALICI
Prof.Dr. Azize ÖZGÜVEN
Prof. Cengiz ÇEKİL
Prof.Dr. Muharrem ÇELEBİ
Prof.Dr. Mehmet Nuri TÜREYEN
Prof.Dr. Tülay HARZADIN
Prof.Dr. Mehmet FÜZÜN
Yrd.Doç.Dr. Erdem SAYIN
Prof.Dr. Erdoğan FIRAT
Prof.Dr. Reşide KABADAYI
Prof.Dr. Cahit HELVACI
Prof.Dr. Cavit ÇEHRELİ
Prof.Dr. Ayşen BAYKARA
Prof.Dr. Ali Nazım SÖZER
Yrd.Doç.Dr. Hakkı KİŞİ
Prof.Dr. A.Müfit BAYRAŞA
Prof.Dr. Z.Candan TÜREYEN
Prof.Dr. Gülseren KOCAMAN
Prof.Dr. Macit TOKSOY
Prof.Dr. Nedim ÇAKIR
Prof.Dr. Burhan ERDOĞAN
Yrd.Doç.Dr. M. Ali YAVUZ
Raportör H.Vefa UÇKU

Toplantıda Bulunmayanlar :

Prof.Dr. Orcan GÜNDÜZ
Prof.Dr. Mustafa TOPRAK
Prof.Dr. Ünal NARMANLIOĞLU
Prof.Dr. Sadık ACAR
Prof.Dr. Hasan NERAD
Prof.Dr. Ergün AYBARS
Prof.Dr. Oğuz ADANIR
Prof.Dr. İbrahim ASTARCIOĞLU

Üniversite Senatosu 03.05.1999 Pazartesi günü saat 15.30'da Rektör Vekili Prof.Dr. Kemal AÇIKGÖZ başkanlığında sekiz üye dışında diğer üyelerin katılmasıyla toplandı.

Prof.Dr. Alp Timur, Prof.Dr. Ömür Özmen, Prof.Dr. Orhan Uslu ve Doç.Dr.A.GülDEM Cerit görevli oldukları için toplantıya Dekan Vekilleri Prof.Dr. Saime Oral, Prof.Dr. Orhan İçöz ile Müdür Vekilleri Yrd.Doç.Dr. Erdem Sayın ve Yrd.Doç.Dr. Hakkı Kişi katıldılar.

Prof.Dr. Orcan Gündüz, Prof.Dr. Mustafa Toprak, Prof.Dr. Ünal Narmanlıoğlu, Prof.Dr. Sadık Acar, Prof.Dr. Hasan Nerad, Prof.Dr. Ergün Aybars, Prof.Dr. Oğuz Adanır ve Prof.Dr. İbrahim Astarıcıoğlu görevli oldukları için toplantıya katılamadılar.

Gündemin yukarıdaki şekilde kabulüne karar verilerek maddelerin görüşülmesine geçildi.

KARAR 1- Geçen toplantıya ait kararlar okunarak imza edildi.

KARAR 2- Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosu 3 Mayıs 1999 saat 15.30'da toplanarak gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 02 Mayıs 1999 günlü oturumundaki yemin töreninde, gerekse bazı Üniversitelerde yaratılmak istenilen, ülkemizin birlik ve bütünlüğünü tehdit eden olayları görüşmüş ve aşağıdaki saptamaları yaparak kamuoyuna duyurmayı kararlaştırmıştır.

"Atatürk ilkelerinden biri olan laiklik, devletin siyasal, ekonomik, hukuksal ve toplumsal yapısının dinsel inanç ve sistemler gözönüne alınmaksızın akılcı ve çağdaş bir biçimde kurulması aynı zamanda, devletin dinler arasında ayrıcalık götmeksizin hepsine yayılma, ibadet ve örgütlenme olanaklarını tanıması ve kişilerin din ve vicdan özgürlüğünün korunmasını sağlamasıdır.

Anayasamızın 174. Maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin laik niteliğini simgeleyen İnkılap Kanunlarını hiçbir tartışmaya olanak tanımayacak biçimde koruma altına almıştır.

Laiklik ilkesi, Anayasanın "Başlangıç" kısmının 7. Paragrafında "laiklik ilkesinin gereği kutsal din duygularının devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı" biçiminde özetlenirken; 2. Madde, "laik bir devlet olma" niteliğini T.C. Devleti'nin nitelikleri arasında vurgulamış ve bu maddeyi değiştirilemeyecek, değiştirilmesi önerilemeyecek kurallar kategorisinde sayarak laiklik ilkesine güvence getirmiştir. Anayasa 24.maddesinde, din ve vicdan özgürlüğünü açık ve ayrıntılı biçimde düzenlemiş; maddenin son fıkrasında dinin kötüye kullanılmasını yasaklamıştır.

Anayasa Mahkememize göre dinin bireyin manevi yaşamını aşarak toplumsal yaşamı etkileyen eylem ve davranışlara ilişkin bölümlerinde kamu düzenini, güvenliğini ve yararını korumak amacıyla sınırlamalar yapılması ve dinin kötüye kullanılmasının ve sömürülmesinin yasaklanması doğaldır.

Bazı çevreler türban sorununun din ve vicdan özgürlüğü kapsamında düşünülmesi gerektiğini ileri sürmekte ve örtünme eylemini din ve vicdan özgürlüğüne dayandırmak istemekte ve bu bağlamda türbana ilişkin olarak sınırlama uygulanamayacağını savunmaktadırlar.

Oysa başta Anayasa Mahkememiz olmak üzere yargı kararları ve doktrinle ve din vicdan özgürlüğünün salt olmadığı ve bu özgürlüğe laiklik ilkesi gereğince bazı sınırlamaların getirilebileceği açıklığa kavuşturulmuştur.

Anayasanın 153.maddesi ile "Anayasa Mahkemesi kararları kesindir. Yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar" kuralı getirilmiştir.

Din ve vicdan özgürlüğüne ilişkin getirilen sınırlamaların temel nedeni, dinin bireysel alandan çıkarak kamusal ve siyasal alana taşmasına engel olmaktır. Çünkü dinin devlet yönetimine yani yetki alanına etki etmesi, onu yönlendirmeye başlaması hem din özgürlüğünü ortadan kaldırır, hem siyasal sistemin değişmesine neden olur.

Ülkemizde kasıtlı olarak gündemde tutulmaya çalışılan örtünme sorununun ardında bilinci, vicdanları ve özgürlüğü baskı altına sokmaya yönelik antilaik amaçlar yer almaktadır. Türban siyasal bir sistemin sembolü haline getirilmektedir. İslami devlete ilişkin propagandalar Anayasa ve yürürlükteki kanunlar ile yasaklanmış olduğundan laikliğe ilişkin

dirençler su yüzüne net olarak çıkamamakta ve türban gibi kavramlarla perdelenmeye çalışılmaktadır.

Anayasanın açık kuralları ve mahkemelerin türban konusunda verdiği kararları yok saymak veya görmezden gelmek veya fiili bir durum yaratarak mahkeme kararlarını etkisiz kılmaya çalışmak yasama ve yürütmeyi ağır bir sorumluluk altına sokar. Dokuz Eylül Üniversitesi laiklik ilkesi ile din ve vicdan özgürlüğünün içerik, amaç ve kullanım sınırları konusunda mahkeme kararlarından yansıyan görüşleri aynen uygulamakta kararlıdır. Türkiye için yargı kararları ile çözülmüş bir konunun tekrar sorun olarak gündeme getirilmek istenmesinde Cumhuriyetimizin dayandığı ilkeler ve yöneldiği hedeflerin bir takım çevrelerce tartışmaya açılması ve bu yoldan yıpratılması kötü niyet ve amacını sezmektedir.

Bütün bu olaylar Cumhuriyet Rejimini yıkmayı Atatürk İlke ve Devrimlerini ortadan kaldırmayı, Ülkemizi bir kaosun içine atmayı hedefleyen örgütlü grupların eseridir ve aynı ortak temelde buluşmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Senatosu Cumhuriyete, Atatürk ilke ve devrimlerine meydan okuyucu davranış sahiplerini şiddetle kınar. Varlık nedeni Cumhuriyet ve Demokrasi olan başta siyasal partiler olmak üzere tüm kurum ve kuruluşları laik demokratik cumhuriyeti yıkma girişimlerine karşı çıkmaya, sorumluları görevlerini yapmaya çağırır.”

Kamu oyuna saygı ile duyurulur.